

**ХЭНТИЙ АЙМГИЙН МӨРӨН СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 09- ДҮГЭЭР
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2025 оны 10 сарын 02 өдөр

Дугаар 39

Мөрөн сум

**Орон нутгийн хамгаалтанд
авах тухай**

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, 35 дугаар зүйлийн 35.1.17 дахь заалт, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.3 дахь заалт, Байгаль орчны яамны сайдын 2000 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 07 тоот тушаалын "Газар нутгийг орон нутгийн хамгаалалтанд авах тухай" журмыг тус тус үндэслэн Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Есдүгээр хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын нутагт байрлах "Хавтгай уул" нэртэй газрыг орон нутгийн хамгаалалтанд авахаар шийдвэрлэсүгэй.
2. Орон нутгийн хамгаалалтанд авах газрын хилийн цэсийг нэгдүгээр хавсралт, талбайн зураглалыг хоёрдугаар хавсралт, хамгаалалтын горимыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
3. Орон нутгийн хамгаалалтанд авсан газрын холбогдох материалыг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын кадастрын газарт хүргүүлэхийг Сумын Засаг Дарга (Н. Хатанбаатар)-т даалгасугай.

D:/Hurliin togtool.doc-2025

231300169

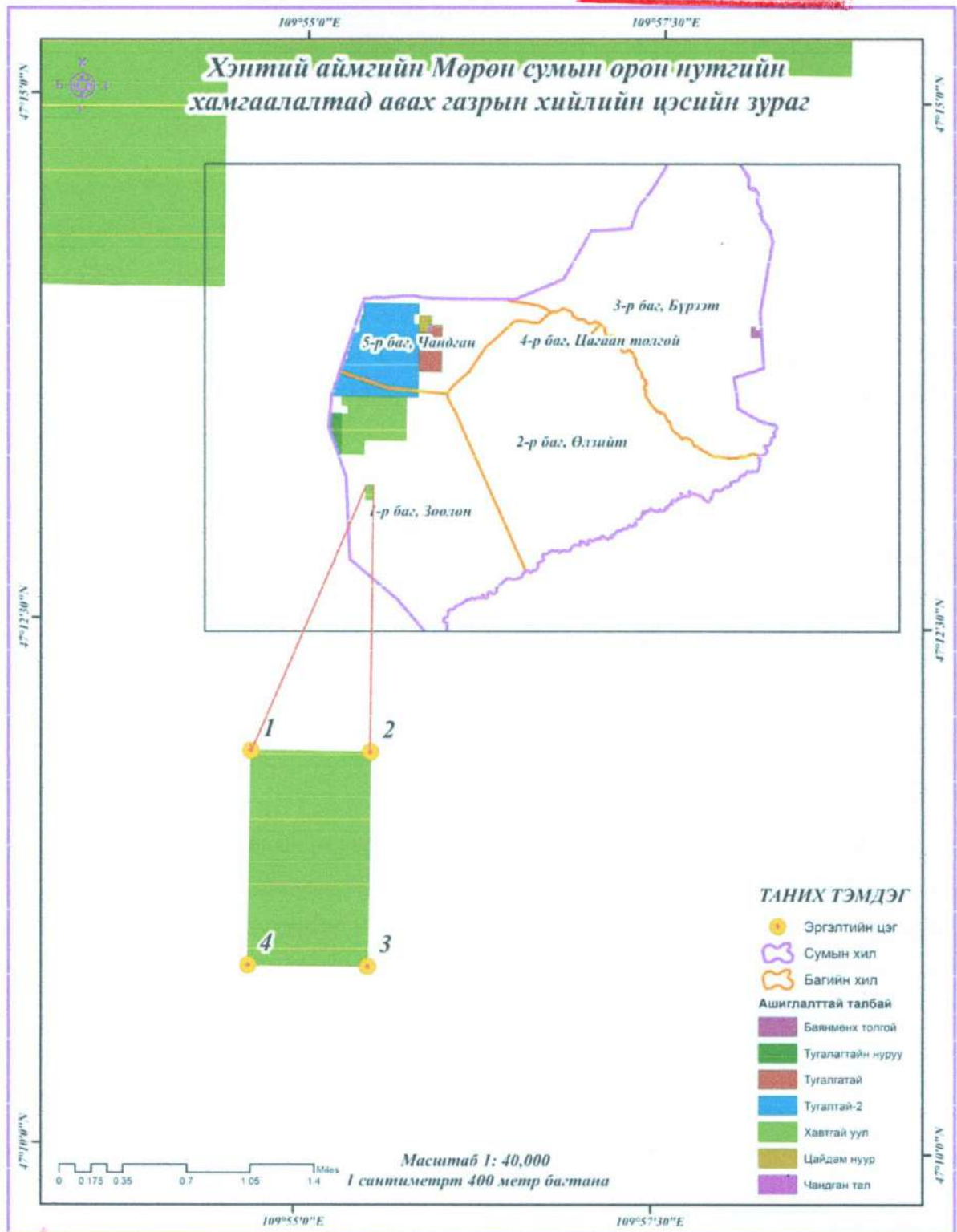
Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны
10 дугаар сарын 02-ны өдрийн Есдүгээр
хуралдааны 39 тогтоолын Нэгдүгээр хавсралт

**МӨРӨН СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТАД АВАХ
ГАЗРЫН БАЙРШИЛ ХЭМЖЭЭ**

	ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТ АНД АВСАН ГАЗРЫН НЭР	БУЛАНГИЙН ЦЭГИЙН СОЛБИЦЛУУД							Зорилго	Талбайн хэмжээ /га/	Хугацаа /жил/
1	Хавтгай	1	109	54	39.7	47	11	53	Байгалийн Нөөц газар	200	25
		2	109	55	30	47	11	53			
		3	109	55	30	47	10	51.7			
		4	109	54	39.7	47	10	51.7			

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны
10 дугаар сарын 02-ны өдрийн Есдүгээр
хуралдааны 39 тогтоолын Хоёрдугаар хавсралт

**Хамгаалалтад авсан газарт хэрэгжүүлэх
Үйл ажиллагааны горим**

Нэг. Зорилго

Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжуудын хүрээнд Байгаль орчны сайдын 2000 оны 07 тоот тушаалаар баталсан "Газар нутгийг орон нутгийн хамгаалалтад авах тухай" журам, "Орон нутгийн онцгой ач холбогдол бүхий газар нутгийг тусгай хамгаалалтад авч тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөтгөх" зорилтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Хавтгай уул нэртэй газрыг байгалийн экологийн тэнцвэр хадгалах, нөөц баялаг, бэлчээрийн хамгаалалт, ашиглалттай холбогдсон аливаа үйл ажиллагааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Ерөнхий зүйл

2.1 Орон нутгийн хамгаалалттай газар гэж тухайн нутгийн унаган төрх, өвөрмөц тогтоц, түүх соёлын дурсгал, амралт, аялал жуулчлалын ач холбогдол бүхий болон доройтсон газрыг хамгаалах, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах зорилгоор хамгаалалтад авсан газрыг хэлнэ.

2.2 Хавтгай уул нэртэй газар нутгийн байгалийн бүх төрлийн баялаг төрийн зохицуулалтад байна.

2.3 Хамгаалалтад авсан газар нутагт ашигт малтмалын онцгой ач холбогдолтой хуримтлал байгаа нь судалгаагаар илэрч түүнийг улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн эрх ашгийн үүднээс зайлшгүй ашиглах шаардлагатай нь мэргэжлийн шинжээчдийн дүгнэлтээр нотлогдсон тохиолдолд ашигт малтмалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай зөвшилцсөний үндсэн дээр сумын ИТХ тухайн газар нутгийг хамгаалалтаас бүрэн буюу хэсэгчлэн чөлөөлж болно.

2.4 Хавтгай уул нэртэй газар нутгийн хамгаалалттай холбогдсон үйл ажиллагааг Монгол Улсын Тусгай хамгаалттай газрын дүрэм, энэ горимын дагуу хариуцна.

2.5 Холбогдох сумын Засаг даргын тамгын газар нь газрыг хамгаалахад өмчийн бүх төрөлд хамаарах аж ахуйн нэгж, байгууллага иргэдийг идэвхтэй оролцуулах үүрэг хүлээнэ.

2.6 Байгаль хамгаалагчийг томилон, мэрэгжлийн удирдлага, техник хэрэгслээр хангаж, ажил үүргийнх нь биелэлтэд аймгийн Байгаль орчны газарт тавьж ажиллана.

2.7 Ургамал амьтны өсч үржих, таатай нөхцлийг хангах, хөрсийг нөхөн сэргээх, байгалийн гамшгаас учирсан хохирлыг арилгах зэрэг байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ авна.

Гурав. Хамгаалалттай газарт зөвшөөрөх үйл ажиллагаа

3.1 Сумын Засаг даргын тамгын газраас Тусгай хамгаалалттай газрын дүрэмд заасан арга хэмжээг Хавтгай уул нэртэй газрын Байгалийн экологийн тэнцвэр хадгалах газарт дор дурьдсан үйл ажиллагааг явуулна.

3.2 Хавтгай уул нэртэй газарт судалгаа хийх

3.3 Шаардлагатай тохиолдолд байгаль орчин болон газрын төлөв байдлыг алдагдуулахгүйгээр мал бэлчээх

3.4 Хавтгай уул нэртэй газарт иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага мод бут тарих, ургамалжуулах

Дөрөв. Хамгаалалттай газарт хориглох үйл ажиллагаа

4.1 Орон нутгийн хамгаалалттай газарт дараах үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно

4.2 Зөвшөөрөлгүйгээр үйлдвэрлэлийн зориулалтаар загас барих, ан амьтан агнах, тэднийг үргээн дайжуулах

4.3 Ургамлан нөмрөг талхлах, хөрс, ус, агаар бохирдуулах

4.4 Хавтгай уул нэртэй газар нутагт түймэр гаргах

4.5 Хортон шавьж, мэрэгчид, түймэртэй тэмцэх, тэдгээрээс урьдчилан сэргийлэхэд байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх арга техник, бодис хэрэглэх

4.6 Шинээр ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын ажил явуулах

Тав. Хамгаалалттай газрын санхүүжилт

5.1 Аймаг, сумын төсвөөс хуваарилж болох хөрөнгө

5.2 Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад гэрээгээр эзэмшүүлсний төлбөр болон хандив тусламж

Зургаа. Тавих хяналт, тайлагнах

6.1 Холбогдох сумын Засаг даргын тамгын газраас сумын хамгаалалттай газарт энэ горимын дагуу үйл ажиллагааг явуулж, уг горимыг зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд байгаль орчны бүх шатны байцаагчид эрх хэмжээнийхээ хүрээнд Улсын тусгай хамгаалалттай газрын дүрэм, холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавина.

6.2 Хамгаалалтанд авсан газарт хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны талаар тухайн орон нутгийн Байгаль орчны улсын хяналтын байцаагч жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-нд аймгийн Засаг даргад тайлагнана.